

LOV OG EVANGELIUM

Gitt ut av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 9

15. november 1982

18. årgang

Guds gave

En gammel mann ble klaget på av sine venner fordi han så ofte snakket om «sin omvendelse» når han skulle vitne på møter.

En kveld rant begeret over for en av flokken:

— Kan du enda leve på at du fikk «se inn i Guds frelse» den gangen, som du så ofte sier? spurte damen, noe skeptisk.

— Nei, svarte den gamle, jeg kan ikke leve videre på *at* jeg så, men jeg kan leve videre på *det jeg så!* For jeg fikk se at Guds frelse, det er Jesus, det, og at han er *en gave*.

Og så må jeg minne meg selv og dere andre om at han *fortsatt er en gave*, for det har vi så lett for å glemme, vet du!

Damen hadde fått svar, og klaget ikke mer på sin bror.

I dag måtte jeg minne deg om dette. Du skulle vel ikke ha glemt at Guds frelse er Jesus? Og at han er *gitt deg av Gud*. Han visste at du ingen ting hadde å betale med. Men han hadde deg inderlig kjær. Derfor *gav* han deg sin Sønn, til frelse, til fred med seg.

Og han er fortsatt en gave.

I dag også.

Berit Berg

Fra «Evangelisten»

Nådestolen

(Hebr. 9,1-5)

Av Marius Jørgensen

Den leser som vil vite nøyaktig beskjed om nådestolen eller pakten ark, kan selv slå opp i 2. Moseb. og lese vers 10-22 i kap. 25, hvor alle de nermere enkeltheter beskrives inngående. I den engelske oversettelsen kalles nådestolen «the mercy seat», og det kan oversettes med «barmhjertighetssete». Barmhjertighetens sete er egentlig Guds hjerte, og det er dette hjerte, Gud her gir oss et billede av. Han kalles

barmhjertighetens Fader, og han er all barmhjertighets opphav. Når Moses fikk lov til å se forbillede av den jordisk helligdom oppe på berget hos Herren (se Hebr. 8,5) så betyr det nok dypest sett, at han fikk lov til å se inn i Guds hjerte. For dersom han omgikk Herren ansikt til ansikt, så kunne han nok også se inn i hans hjerte (sam.lign 4. Moseb. 12,6-7 og 5. Moseb. 34,10.) Det var for den tid et absolutt enestående forhold mellom Gud og Moses, og her fikk han et vidunderlig syn å se, noe usigeligt. Der tales i 2. Korint. 12 om ting som det ikke er tillatt mennesker å tale; men her

var der ting, som det ikke var muligt å si med syndige lepper eller gjøre fattelige for syndige hjerter uten stort besvær.

Men da er det Gud griper til billed og tegnspråket, for å åpenbare seg selv, for noe må han få sagt om sitt hjertes innerste, så vi kan komme til ham og bli frelst. Og vi skal nu se på noen trekk ved paktens ark, som er meget talende i all sin enkelhet.

1. Arken var firkantet. Den vendte altså en side til hvert verdenshjørne. Det får oss uvilkårlig til å tenke på Jesu ord om at de skal komme fra øst og vest og syd og nord og sitte til bords i Guds rike. Det betyr altså, at Gud vet at der er syndere alle steder og skal de noensinne komme til bords i Guds rike, så må de sitte på nådestolen ved nådens bord. Det firkantede minner også om de dypere ord i Efes. 3,18-19: «— at I sammen med alle de hellige må kunne fatte, hvor stor lengden og bredden og høyden og dybden er, og kjenne Kristi kjærlighet, som overstiger all erkjennelse». Alt i den synlige verden kan måles på tre dimensjoner; men når Guds kjærlighet i Kristus skal beskrives, må der fire dimensjoner til? Nådestolen er reist for syndere, og den er reist fordi at Gud vil ha den slags til bords hos seg, og det er godt for oss i norden, at den også vendte en side mot nord.

2. Dernest var den uhyre kostbar. Der var vel gull for millioner i den. Når vi vil si det beste om noen, uttrykker vi det ved å si, at vedkommende har et hjerte av gull, og til den billedlige fremstilling av Guds hjerte skulle det brukes masser av gull — purt gull både innvendig og

utvendig, og enda er alt dette kun en skyge av den store virkelighet; men det minner uvilkårlig om ordene i 1. Pet. 1,18-19: «I ble ikke løskjøpt med sølv eller gull, men med Kristi dyrebare blod som et lytelest og uplettet lam». Guds nåde er det kosteligste av alt, for intet i Himmelen eller på jorden har kostet så meget som den. Livets fyreste måtte dø for at skaffe oss den! Kransen rundt omkring på nådestolen vidner om oppstandelsen, for ved Jesu oppstandelse ble hans frelsesverk kronet av Gud og dermed godkjent i Himmelen: «Men ham, som en kort tid var blevet gjort ringere enn englene, Jesus, ham ser vi, fordi han led døden kronet med herlighet og ære, for at det ved Guds nåde skulle komme alle til gode, at han hadde smakt døden». Hebr. 2,9. Det som Gud har anerkjent venter nu på å bli anerkjent på jorden ved at vi tror på frelsen i Kristus.

3. Nådens ark inneholdt Guds hellige bud og vilje til hans folk. Nåden opphever ikke Guds vilje, men gjør den til virkelighet. Det som var loven umulig, — det gjorde Gud, da han sendte sin Sønn — og således domfelte synden i kjødet for at lovens krav skulle oppfylles i oss (Rom. 8,3-4). Dessuten skulle nådestolen alltid følge med folket. Derfor måtte dens bærestenger aldri tas ut av den, for den skulle følge et folk, som var på vandring og ALLTID være der hvor de var, for de var i stadig trang til nåde. Hvor de var, ville Gud være. Det er den gamle pакts uttrykk for Jesu ord: «Se, jeg er med eder alle dager. Hvor jeg er, der skal også mine tjener være.

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., namn og adr.
 Bladet blir halde opp av frivillige gaver.
 Eksp.: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.
 Alt som har med bladet sin eksp.
 blir sendt dit, som tinging, oppsæting
 og adresseforandring.
 Gaver til bladet. Postgiro 5 68 21 33.
 Red. Amund Lid, post 5600 Norheimsund.
 Tlf. (055) 51 080.

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Ragnar Opstad
 Opstadv. 38, 4350 Nærø Telf. 04-433685.
 Kass. Sverre Bøhn, 5601 Norheimsund.
 Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro
 Vikøy Sparebank 3530.21.00932.

ØYSTESE TRYKKERI A/S

nåden, og budene kan kun komme frem fra nådestolen, de er lukket inne under soningsdekket. Om dette taler for eks. Rom. 3,23-26, Galat. 4,4-5 og 2. Kor. 5,21. I den gamle pakt var nådestolen skjult inne i det aller helligste bak forhenget, så ingen andre enn ypperstepresten kunne se den; men nu har Gud selv i Kristus stillet den åpenlyst til skue på Golgata for alles øine, og kunne Paulus skrive om Onesimus: Ham, det er mitt hjerte, så kan Gud ennu mer si det om Kristus på korset. (Filimon v. 12). I følge lovens krav er vi alle uten unntakelse dødsdømte; men i følge nådens gave i Kristus rettferdiggjøres enhver som tror på Jesus. Forsoningen er for alle! men den kommer kun den til gode som tror. Og hva tro er kan nettopp nådestolen si så fint: Man kan bli budt sete på en stol; men hvis man tror den ikke kan bære, så våger man ikke å sette seg på den. Hvis man setter seg på den, så tror man på stolen, og det heter i Salme 32,10: Den som stoler på Herren, omgir han med nåde. Sammenl. Åpenb. 3,21.

Sett deg da med hele din tyngde på det fullbrakte frelsesverk, sett deg på nådestolen, det er den beregnet til, det giver hvile.

5. Englene undres over nådestolens hemmelighet. Det gives til kjenne på den måte at de to kjerubene skulle vende ansiktet ned mot nådestolen og således uavlatelig se på den. Det fører tanken hen på ordene i 1. Pet. 10-12, hvor det fortelles om profetenes gransking i deres «egne» profetier, som de selv ikke forsto til fulle. Derfor er de heller ikke menneskelige oppfinnelser; men Guds levende og blivende ord, og tilsist bemerker apostelen

4. Den egentlige nådestol eller soningsdekket, som det heter i vår nuværende oversettelse. Dette uttrykket stammer fra Luthers oversettelse. Alle de andre deler skulle lages av akacietre og klæs med gull; men ikke nådestolen. Den skal være av massivt gull, ækte helt igjennom. Det er det kostbareste stykke av hele arken. Forøvrigt er der en fin tanke gjemt i det gullovertrukne akacietre, for det var temmelig verdiløst tre, men det ringe utvalgte Gud og overklædde det med sitt gull. Det er de troendes store lykke å være overklædt med Kristi gyldne rettferdighet. Og det henger sammen med den omstendighet ved soningsdekket, at det hadde nøyaktig samme størrelse som selve arken, så det fullkommen dekket over lovens tavler med Guds krav. Det taler om, at det er gull dekning for oss i Kristus Jesus sin lovoppfyllelse i vårt sted. Nåden hersker over loven. Det er ikke loven som fører til nåde; men loven er underordnet

«hvilke ting englene begjærer å skue inn i». De fatter altså heller ikke forsoningens hemmelighet til buns, men de begjærer det. Kan vi da være likegyldige? Er vi det, så sover vi dødens søvn og behøver vekker ropet: «Våkn opp fra de døde, og Kristus skal lyse for deg» Efes. 5,14. Men selv om englene ikke forstår nådens hemmelighet, vil de dog være med å tjene for den: Nådestolen og kjerubene skulle være i ett. De er tjenende ånder, som utsendes til hjelp for dem som skal arve frelse (Hebr. 1,14.) At de virkelig er ett med nådestolen sees ved Jesu fødsel (Luk. 2,9) ved hans fristelse (Matt. 4,11) i Getsemiane (Luk. 22,43) og påskemorgen (Matt. 28,2).

6. Nådestolen er Guds møtested med syndere: Der vil jeg møte deg! Gud kalles ofte i G.t. «Han som troner over kjerubene», og det viser hen til nådestolen og Guds høyhet. Kun der kan den hellige Gud og en synder komme på talefot, kun på soningens grunnlag. «Derfor la oss trede frem med frimodighet for nådens trone». (Hebr. 4,16) Gjør vi det, så kan vi mere enn undres som englene, vi kan takke for erfaret frelse, og det kommer ingen engel noensinne til å kunne, for det er ikke engler han tar seg av (Hebr. 2,16).

7. Nådestolen er Guds hvilested og fotskammel (Salme 132, 7 og 14). Det taler om at Gud hviler i forsoningen, «Gud hvilte i korsets tanke, da han skapte verden» (Kolmodin). Men først har han arbeidet: Du gjorde meg møy med dine synder, besver med dine misgjerninger (Esa. 43,24). Det kostet å skaffe soningen til veie. På korset

ble arkens bærestenger til nagler, for han, som henger der er selv nådestolen i sin person (Rom. 3,25). Da Jesus fikk naglene gjennom sine føter, trådte han all vår synd under fot. Korset var en hård hvileskammel for hans føter (sam.lign Mika 7,18). Jesus har bokstavelig talt med hender og føter stridt i mot at vi skulle fortapes. Det er smertefullt å trå en sør opp i foten; men det hendte at en inder gjorde det, og han trakk den stille ut og kyssede det, fordi det minnet ham om Jesu lidelse. Og for hans skyld vil nu Gud ikke rekne vår synd for mer enn det man trår på, når vi setter oss på nådestolen og tror ham. Å trå under fot, betyr jo å ringakte, og han har trådt vår brøde under fot. Nu rekner Gud derfor ikke mere med synderens synd, men med Jesus alene. Når vi tror på Jesus, så frarekner han oss synden og tilrekner oss Jesu rettferdighet, så vi står skyldfrie, som han stod påskemorgen (Salme 32,1).

Alt dette stiller oss det spørsmål: vil du hvile sammen med Gud ved nådestolen? Se Hebr. 4,1-2 og vers 9-10. Der tales om å hvile som Gud hviler. Jesus har satt seg, han er ferdig med soningen. Han har intet å tilføye, og du skal intet legge til, men du må ganske enkelt ta imot det gode budskap om nådestolen og tro det, så finner din sjel hvile (Matt. 11,28-29). Det gjelder først å finne hvile fra samvittighetens anklage i det som Gud har godkjent, og dernest blir det tale om å ta hans åk på. De fleste oppfatter åket som en byrde; men det er i virkeligheten en bærekraft, en hjelp til å bære livets byrder. Det er altså oppgaven som følger med gaven.

Se, jeg har satt foran deg en åpen dør

Av Øivind Andersen

«Vi takker deg Herre Jesus fordi du taler til dine menigheter gjennem ditt ord. Herre, takk at du også taler til oss, og jeg ber om at vi får være åpne for denne tale og å ta imot den i ditt navn. Amen».

I Johs. Åpenb. 3,7-13 leser vi i Jesu navn: Og skriv til engelen for menigheten i Filadelfia: Dette sier den Hellige, den Sandrue, han som har Davids nøkkel, han som lukker opp, og ingen lukker til, og lukker til, og ingen lukker opp: Jeg vet om dine gjerninger; se, jeg har satt foran deg en åpnet dør, og ingen kan lukke den til; for du har liten styrke, og har dog tatt vare på mitt ord og ikke fornekter mitt navn. Se, jeg lar noen av Satans synagoge komme, av dem som sier de er jøder, og ikke er det, men lyver. Se, jeg vil gjøre så at de skal komme og falle ned for dine føtter og kjenne at jeg har elsket deg. Fordi du har tatt vare på mitt ord om tålmodighet, vil jeg og fri deg ut av den prøvelsens stund som skal komme over hele jorderike, for å prøve dem som bor på jorden. Jeg kommer snart, hold fast på det du har, forat ingen skal ta din krone! Den som seirer, ham vil jeg gjøre til en støtte i min Guds tempel, og han skal aldri mer gå ut derfra, og jeg vil skrive på ham min Guds navn og navnet på min Guds stad, det nye Jerusalem, det som kommer ned fra himmelen fra min Gud, og mitt navn, det nye. Den som har øre, han høre hva Ånden sier til menighetene! Amen.

Det er Jesus som taler til sine menigheter også gjennem dette ordet, og som vi hører i alle disse syv sendebrevene, så er det Ånden som taler til alle menigheter til alle tider. Således er dette ordet et ord fra Herren til oss i dag, og han som taler presenterer seg og sier han er den Hellige, den Sandrue, han har Davids nøkkel, det betyr at det er han som har hele forvaltningen i Guds rike, alt som skjer, det skjer ved han og uten ham er det ingen ting som skjer i Guds rike. Han er den som lukker opp, og når han gjør det kan ingen lukke til, og motsatt: Han er også den som lukker til, og da kan ingen lukke opp.

Så er det spørsmål om vi hører til dem som det er en åpnet dør foran. Det er ikke hvem som helst det gjelder. Ofte blir dette ordet om en åpnet dør revet ut av sin sammenheng og lest uten videre som om det uten videre skulle gjelde alle. Det gjør det *ikke*, og vi hører hvem det gjelder. Jeg vet om dine gjerninger, sier han, se, jeg har satt foran deg en åpnet dør og ingen kan lukke den til, *for* du har liten styrke og har tatt vare på mitt ord og ikke fornekter mitt navn. Det er altså noen ganske bestemte kristne som har en åpnet dør foran seg. Legg merke til at det ikke står en åper dør. Den har vært stengt for disse menneskene, og menneskelig sett er det ikke åpent for dem, men det er en som åpner der hvor det er stengt, han som har gitt det løfte om bønn:

Bank på så skal det lukkes opp for dere. Han har gjort det for denne menigheten, og derfor sier han: Jeg har satt foran deg en *åpnet* dør, for å markere at han har åpnet den og da kan ingen lukke den til når han har åpnet den. Og grunnen til at han har gjort det, er den at menigheten har liten styrke. Det blir sagt som en anerkjennelse, ja like frem som en ros blir det sagt av den måten som dette blir uttrykt på.

Vi anerkjenner ikke den som har liten styrke, menneskelig talt, men det gjør Herren: Du har liten styrke. Det var deres styrke at de ikke hadde noen styrke, og jeg undres på om det kan sies om oss i dag, om vi hører til dem som dette passer på, at vi har liten styrke.

Men det er ikke bare det, fortsettelsen er meget nødvendig: *Og du har tatt vare på mitt ord.* I en del av bibeloversettelsene står det *dog*, eller at du har likevel tatt vare på mitt ord. Men dette dog var fullstendig menigsløst i denne sammenheng, og det står ikke i grunnteksten, og det hører ikke hjemmede. Skulle vi satt inn et ord måtte det vel heller være derfor. Det er jo ingen som tar vare på Guds ord uten dem som har liten styrke. Men det har de gjort, de har tatt vare på Guds ord og ikke fornekter Herrens navn, enda det kostet dem meget menneskelig talt.

Herren har ikke fritatt dem fra motstanderne, tvert om sier han: Se, jeg lar noen av dem komme — de tilhørte synagogen, som her blir kalt en Satans synagoge fordi den angriper dem som tror på Jesus, de er fiender av Jesus, de er motstandere av evangeliet, og de er

fiender og motstandere av alle dem som bekjenner seg til Jesus og som forkynner evangeliet. De er med på å stenge veien for dem, og nå sier Herren så forunderlig: Nå lar jeg noen av dem komme. En skulle tro at han skulle holde dem vekk, men nei, nå lar han noen av dem komme, de som sier at de er jøder, men lyver. Det er Satans synagoge, som det heter et annet sted.

Og så sier han at de skal komme og falle ned for dine føtter, og kjenne at jeg har elsket deg. Det er underlig hvordan Gud kan gjøre det, at de som angriper oss, vi kan ikke gjøre noe imot dem selv, men vi holder fast ved Herrens ord, vi fornekter ikke Jesu navn, og så har Herren satt en åpnet dør foran oss og så resulterer det i at våre fiender må erkjenne at det er oss Gud elsker, at det er vi som tilhører Herren, og så seirer vi over våre fiender i kraft av at vi holder fast ved Herrens ord og ikke fornekter Jesu navn.

Det skal ikke liten tålmodighet til å holde fast ved Herren. Tålmodighet det betyr et sinn som tåler påkjenninger, og her i denne sammenheng tåler påkjenninger for Jesu skyld. Du har tatt vare på mitt ord om tålmodighet, sier Jesus til dem, du har tålt påkjenninger for mitt navns skyld, og fordi du har gjort det vil jeg også fri deg ut fra den prøvelsens stund som skal komme over hele jorderike, for å prøve dem som bor på jorden. Herren er med sine, og han legger nøyne merke til oss, og alt det vi må prøve og tåle for Jesu skyld kommer igjen tilbake til oss med en velsignelse som vi ikke kan beskrive eller forklare.

Jeg kommer snart, sier Jesus. Det ordet snart, det er litt vanskelig for oss å forstå. Det betyr ikke om en kort stund, men det betyr at når jeg kommer, da kommer jeg meget hurtig, når jeg er der, da er jeg der i ett nu, derfor bør dere være rede til enhver tid, for når Herren kommer da kommer han hastig.

Hold fast på det du har, og det vi har det er alt det som Gud har skjenket og gitt oss i vår forsoner og stedfortreder, Guds egen sønn som gav seg selv for oss. Hold fast på det du har! Det er den som seirer, han som holder fast på Jesus. Den som seirer, det er den som har funnet Jesus det, og den som har funnet Jesus han er rik, det er ikke smått stell med den som eier Jesus. Amen.

Avskrift etter lydband fra den Lutheriske Timen i Norea Radio, med løyve fra Andersen og Norea, ved A. L.

Utanfor

Sjå eg står for døri og banker på, dersom nokon høyrer mi røyst og let opp døri, so vil eg ganga inn til han og halda nattverd med han, og han med meg. Joh. Op. 3,20.

Det er vel eit med dei tyngste ord som er tala på denne jord, Utanfor! Like frå bibelens andre kapittel står det skrevet: Den dag du et av treet skal du døy. Frå denne dag står det eit stort, Utanfor! over alle menneske. Uten otte for Gud, ingen rettferdig, ingen som elskar Gud, ingen som har fred eller liv i Gud. Uten Gud, og uten von i verda seier skrifta. Men dei

hjerter som trur dette er ganske få. Få er dei som trur dette, sa Jesus.

Menneske kom i åndeleg mørke og død. Mange menneske bryr seg ikkje om at dei er uten liv i Gud. Andre veit det ikkje. Noken har ein dag vore innanfor, men kom bort. Det er desse siste dette ordet taler om her.

Kva var årsaka til at Jesus stod utanfor? Eg veit om gjerningane dine, at du korkje er kald eller varm. Gjev du var kald eller varm. Men det var jo ein stor og arbeidande menighet. Etter menneske mål og auga var dei alle rik på arbeid og alt som heiter gjerning. Tenk — utanfor, i all gjerning og rikdom. Det er det truverdige og sannordige vitne, opphavet til Guds skapning, som taler.

Vår tids kristnes arbeid er vel mykje prega av det som her er openberra for oss. Sanning om hjartelivet kom vel både uventa og ubeileilt, no når vi synes ha det so godt, fremgang i bygning, medlemstall og alt som trengst.

Vegen er so smal at all synleg rikdom er det ikkje plass for. Difor er det her mennesket sporer av, frå nådeveg, til gjerningsveg. Men eg — mine føtter hadde so ner snåva, det skilde lite at mine steg hadde skred ut. Ja, fåfengt har eg reinsa mitt hjarta og tvege mine hender i uskyld, eg vart likevel plaga heile dagen, og kvar morgon kom til meg med tukt, seier Asaf.

I Laodikea var tukten borte. Dei var vorten framande for Guds heilagdom. Ikkje i teori og gjerning, men i hjarta. Det vekkjande og prøvande vitnemål der helligånden

tala, var borte. Går det an, seier du? Ja, slik taler Guds ord og livet sin erfaring. Tenk det står over ein slik menighet: Alle dei som eg elsker, dei refser og tukter eg. Ver difor ihuga og vend om. Han elsker endå, tukter endå, lengter endå etter samfunn med det bortvente hjarta. Difor taler Han.

Går det an å vita om Jesus er utanfor, eller innanfor? Mange seier nei, andre er redd og vil ikkje tenkja på det. Andre kan segja av hjarta, Nei, for all den ting jeg visste, kan jeg ei min Jesus miste.

Andre vil ikkje lesa om Laodikea for dei vert redd. Dette passer so godt på mitt hjarteforhold. Er det nokon som er lunka, so er det eg. So vart livet tungt, og kvila i trua er borte. Alt kjennest håplaust ut. Då skal du veta det var slike han kom for. Det er slike hjerter han vil gå inn til.

Tenk berre på desse to på veg til Emmaus. Dei var ganske fatig i ånd og hjarta. Fortvila over seg sjølv og alt som hadde møtt dei, men so bad dei: Ver hjå oss, — So gjekk han inn og var hjå dei. Der kom han med gull som var glødd i eld. Det vil segja, hans lekam som vart dømt til døden, lagt i grav og forsegla med romerseglet som berre Gud kunde bryta. Guds dom over synda og døden råma han. Den syndfrie kunde ikkje grava halda. Korrik er du som har fått dette? Alt er ditt, dette som Jesus gjorde, det er nok for alle, og til alle tider. Han tok også fram det syndfrie liv han levde, og sa: Dette livet er levd for dykk, og mi rettferd er dykker. Då er du vel rein nok når du er ikledd Jesus Kristus si rett-

ferd? Det er i sanning kvite klede som skjuler all synd og ureinhets.

Augne-salven er ordet og Helligånden. Her i Laodikea såg dei på sin eigen rikdom og sitt eige liv, såg seg til fattigdom og lunkenhet. Dei hørde ikkje lenger Guds tale i ordet, og såg ikkje sin sanne stilling. No bed han dei bruka ordet, so dei kan sjå, høyra so dei kan leva.

Det seier eg dykk for visst og sant: Det kjem ei tid, ja ho hev alt kome, då dei døde skal høyra røysta til Guds son, og dei som lyder på henne, skal leva. Joh. 5.24-25.

Men det gjekk vel i Laodikea som då Jerimias tala til Guds folk i si samtid. Spør kvar vegen til det gode er, og ferdast på den, so skal de finna kvild for sjælene dykker. Men dei sa: Me vil ikkje ferdast på han.

Det står eit utanfor over mange enkeltpersoner, synagoger, og byer i bibelen. Men kven vil høyra til desse personer og flokker i dag? Når eit hjarta eller menighet ser at Herren er utanfor, då er det von. Det førte til at dei ropa: Herren frels vi går under. Eller som tolde-
ren ved tempeldøra: Å, Gud ver meg synder nådig. Denne gjekk rettferdigjord heim til sitt hus.

Kva so i mitt og ditt hjarta? I din og min vesle flokk der vi bur? Er du med og formidlar kunnskapens og gjerningens rikdom? Eller ser du stort på blodet og stedfortrederen slik at du lyt vitna med songaren: Mi synd er mot Jesus som gneisten mot hav, den slokner og søkk i det djupaste kav. — Ja, at vi er rene, skylder vi ene, Lammet, ja Lammet som syndene bar.

Odd Dyrøy

Fri til tjeneste

Av Carl Fr. Wisløff

For om jeg forkynner evangeliet så er ikke det noe å rose meg av, men det er en nødvendighet som påligger meg. For ve meg om jeg ikke forkynner evangeliet. For gjør jeg dette frivillig, da har jeg lønn, men gjør jeg det nødtvunget, da er det en husholdning som er meg betrodd. Hva er da min lønn? At jeg når jeg forkynner evangeliet gjør det for intet, så jeg ikke gjør bruk av min rett i evangeliet. For om jeg enn er fri fra alle, har jeg dog selv gjort meg til tjener for alle for å vinne de fleste. Og jeg er blitt som en jøde for jødene for å vinne jøder, for dem som er under loven som en som er under loven, om jeg enn ikke selv er under loven, for å vinne dem som er under loven. For dem som er uten lov er jeg blitt som en der er uten lov, om jeg enn ikke er lovløs for Gud, men lovbundet for Kristus, for å vinne dem som er uten lov. For de skrøpelige er jeg blitt skrøpelig for å vinne de skrøpelige. For dem alle er jeg blitt alt, for i alle tilfelle å frelse noen. Men alt gjør jeg for evangeliets skyld, for at også jeg kan få del i det. Vet I ikke at de som løper på rennebanen de løper vel alle, men bare én får prisen. Løp da således at I kan vinne den. Hver den som er med i veddekamp er avholdende i alt, hine for å få en forgjengelig krans, men vi en uforgjengelig. Jeg løper da ikke som på det uvisse, jeg fukter ikke som en som slår i været, men jeg under-

tvinger mitt legeme og holder det i treldom, for at ikke jeg som preker for andre selv skal finnes uverdig.» 1. Kor. 9,16-27.

Når vi er blitt frelst, vil Gud ha oss i sin tjeneste. Vi skal ikke leve for oss selv.

Alle kristne er kallet til tjeneste. Det er en svær misforståelse å tro at tjenesten for Gud er en spesialitet for noen få. Da jeg var prest i Vaterlands-kirken i 1930-årene, sa en kone til meg at hun ikke kunne gjøre noe for Gud, for hun hadde 6 unger. Da sa jeg: «Tenk hva du kan gjøre for Gud, du som har 6 barn. Det er jo en enestående ledning.»

Det er veldig viktig å være klar over at jeg ikke blir en kristen bare for min egen del, men fordi Gud skal kunne bruke meg. Jeg har også et inntrykk av at den unge kristenslekt i dag er innstillet på aktivitet. Somme tider har jeg nok lyst til å få dem til å sitte stille lite grann før de styrter av sted.

I hvert fall er det nødvendig å vite en ting: Religiøs aktivitet er ikke uten videre det samme som tjeneste for Gud. Det hender at en og annen tar en beslutning om å være en kristen — uten å være født på ny. Det var i virkeligheten bare et øyeblikks begeistring, en stemning som svant etter en tid.

Derfor vil jeg nå begynne med å si: Skal du være i Guds tjeneste, så er det aller først nødvendig å ha din sak med Gud i orden.

I Bibelen har vi et skremmelig eksempel på en som var med i religiøs aktivitet — men som ikke var rett omvendt.

Det står i kapittel 8 i Apostlenes Gjerninger. Filip var i Samaria, og det var stor vekkelse. Blant dem som kom var det en som het Simon. Han hadde merkelige evner, så folk var ganske overgitt for hva han kunne stelle til. Da han fikk se at folk fikk Den hellige Ånd og merkelige ting skjedde, så kom han og ble døpt. Han kom til troen han og. Det var nok ikke noen rett tro. Men døpt ble han i hvert fall. Så kom han til apostlene med penger og sa: «Gi meg den kraft og den makt at når jeg legger hendene på noen så skal de få Den hellige Ånd.»

Var ikke det fint, da? Å, han var så ivrig! Han ville inn i tjenesten med en gang, og han ville ha den evnen at når han la hendene på noen så skulle de få Den hellige Ånd. Religiøs aktivitet og iver så det var svært.

Men hvorfor ville han det? Ikke for å være vår Herre Jesu navn, men fordi han selv ville være stor. *Han* skulle gjøre noen ting. *Han* skulle tiltrekke seg oppmerksomhet. Det var det han ville.

Hva sa Peter til han da? Ja, da fikk han en kraftig lekse skal jeg si: «*Ditt sølv være forbannet, både det og du selv, fordi du tenkte å kjøpe Guds gave med penger. Du har ikke del eller lodd i dette ord, for ditt hjerte er ikke rett for Gud.*» Hva kan det hjelpe om en reiser og aksjonerer og vitner, hvis ikke hjertet er rett for Gud?

Hva sa så Peter videre til denne mannen som var døpt? «*Omvend deg fra denne din ondskap og be Herren om kanskje ditt hjertes tanke måtte forlates deg.*» Det er ikke nok med religiøs aktivitet. Gud velsigne hver og en som er fylt av iver for Jesu navn, men er ditt hjerte rett for Gud? Det må være det første. Ellers er det ikke noe verd. Du skal ikke tiltrekke deg noen oppmerksomhet og være noen ting, men Jesu navns ære og sjelenes frelse, det betyr alt.

Emnet for den første bibeltimen var «Fri fra loven». Da fikk jeg peke på at det å være et Guds barn er å stå for Gud i vår Herre Jesu rettferdighet, og å være frelst på grunnlag av det som han har gjort. Jeg er fri fra loven, jeg skal ikke holde Guds bud og vilje som vilkår for å bli frelst. Røveren på korset og den største helgen i verden blir frelst på samme vis, av bare nåde.

Den som tror på Jesus og er frelst ved troen på hans navn, kommer ikke til dom, men er gått over fra døden til livet. Jeg er fri i samvittigheten og vet ikke noen gode gjerninger som frelser meg, og heller ikke noen synder som skal fordomme meg, så sant jeg lever rett med Gud i troen på Jesus. Det er friheten fra loven. Men jeg sluttet også med å sitere fra Galaterbrevet: Vi er fri fra loven, «men bruk ikke friheten til leilighet for kjødet». Det å være fri fra loven, betyr ikke at jeg så kan leve som jeg vil, for jeg blir så likevel frelst av nåde. Nei, Gud fri oss fra å tenke noe sånt. Skal du være en tjener for Gud, så må ditt hjerte være rett

for Gud. Da er det her en stor hemmelighet, som jeg nå gleder meg til å få peke på. Vi har hørt om loven og evangeliet. Loven er alt i Guds ord som sier «du skal og du må. Du skal ikke, og du må ikke». Det er Guds hellige vilje, og fordi jeg er en synder, blir dette lovens ord til dom for meg. Men evangeliet det er et ord som ikke legger på meg noen oppgave, men det forteller bare om Jesus og sier: Jesus døde for deg. Han er din frelse, han er din fred, han er din rettferdighet. Loven sier *du skal, du må, du skal ikke, du må ikke*. Det er lovens toneart. Evangeliet sier, *Jesus, Jesus, Jesus*. Han er din frelse, han er din fred, han er din rettferdighet, han var Guds lam som bar verdens synd. Se hen til ham!

Og nå er det sånn at å ha hjertet rett for Gud, det er å ha fått plassere seg rett i forhold til lov og evangelium. Da skal du være klar over at evangeliet gjelder i mitt forhold til Gud, der skal jeg ikke vite om noe annet enn Jesus. Når det er spørsmål om min frelse og min rettferdighet for Gud, da skal loven holdes ganske utenfor som om den ikke eksisterte. Ikke noe «dersom, hvis, så fremt, i fall» i den sammenheng. «Jeg for Gud kan intet bringe uten deg og dine sår. Under din forsonings vinge jeg for Gud frimodig står. Du ville en evig rettferdighet hente, der pinen og døden ditt hjerte omspente. Der får jeg den kledning som smykker meg ut, at prange for tronen som deiligste brud.» Jeg skal ikke vite av noe annet enn Jesus.

Men når det gjelder mitt forhold

til mine medmennesker, og mitt forhold til mine plikter og oppgaver, da skal samvittigheten ikke vite av noe annet enn min tørre plikt. Da fins det ikke noe slags falskt «evangelium» som sier at «det er ikke så nøy». Evangeliet er i forholdet til Gud, at jeg er frelst av bare nåde, men evangeliet er ikke noen slags sovepute i forhold til mine oppgaver og plikter. Du må ikke tro at du har lov til å gjøre hva du vil, for du er jo fri fra loven. Må Gud forbarme seg at vi skulle komme til å tenke noe så skrekkelig.

Når vi har hjertet rett for Gud, da vet jeg at for Gud har jeg ikke noe annet å komme med enn Jesus. Men når det gjelder mine plikter og mitt forhold til mine medmennesker, min virksomhet i forsamlingen og i mitt arbeid, da har jeg ikke annet å holde meg til, enn min plikt.

Men dessverre, i dagens virkelighet blir det ofte akkurat omvendt, det er det som er så fryktelig. For djevelen — den tusenkunstneren — han får snudd det rundt for så mange kristne. Og så trenger loven seg inn i forholdet til Gud, hvor den ikke har noe å gjøre. Så går en der og tenker som så: Mon jeg er noen kristen, for jeg er ikke så god som jeg skal, ikke så snill som jeg skal, ikke så effektiv som jeg skal, og andre har så mye annet å komme med. Du ser på dem som har sånne herlige ting å fortelle, og du har ingen ting. Så går man og vet nesten ikke om man er en kristen, for loven med dens forbehold har trengt inn i forholdet til Gud hvor den egentlig ikke har noe å gjøre.

Men i det daglige liv, i min plikt på jobben, ja der er et slags «evangelium» kommet inn, og der heter det at «det er ikke så nøyne», for jeg er jo ikke under loven. Kan det bli noe seirende kristendom ut av dette rotet her? Skjønner du ikke at det er akkurat stillet på hodet, det er jo rent forferdelig hvordan djevelen kan få stelt det til. I forholdet til Gud hvor jeg ikke skulle vite av annet enn Jesus og være frimodig for han er min fred og min rettferdighet, der går jeg og sukker og stønner og sier: ja, ja, det er dårlig med meg. Jeg vet nesten ikke om jeg tør tro jeg er en kristen. Men hjemme er jeg sur og gretten, og på jobben er jeg lite kollegial og sjusker unna, og det å vitne ligger ikke for meg. Og spør noen om jeg kan gjøre det og det i forsamlingen, så har jeg ikke tid. Kan det bli noe seirende kristendom av det?

Nei, du skal ikke vite av noe annet enn Jesus som grunnlag for din frelse og salighet. La meg få si litt om hvordan jeg opplevde det som ganske ung kristen. Jeg hadde lært at jeg skulle bekjenne mine synder, så ville Gud tilgi for Jesu skyld. Og det er jo så sant som det er sagt. Men jeg hadde ikke fått riktig tak i det til å begynne med. For jeg tenkte at når jeg nå har bekjent for Gud, så har han tilgitt. Men neste dag så ble det jo galt igjen. For så sa jeg noe jeg ikke skulle ha sagt, og gjorde noe jeg ikke burde ha gjort, og da hadde jeg en følelse av at forbindelsen med Gud var gått i stykker. Men heldigvis kunne jeg da komme til Gud og bekjenne på nytt, og så ble

forbindelsen knyttet igjen. Men dagen etter var det samme ulykken. Jeg syntes liksom at jeg ble en kristen hver dag, og falt ut av nåden hver dag, og dette ble jeg så trett av at jeg holdt på å gi opp alt sammen.

Inntil Jesus forbarmet seg over meg, og viste meg et ord: *«I har ikke utvalgt meg, men jeg har utvalgt Eder.»* Jeg hadde strevet så forskrekkelig med *mitt* valg. Ja, hvis du ikke vil ta en beslutning, blir det ikke noe med deg. Det slipper du ikke utenom. Men det er *hans* valg og *hans* nåde som er det avgjørende. Og så lærte jeg å forstå at når jeg var blitt et Guds barn, så var jeg *barn*. Og når jeg da i aftenens fred kom med mine synner og bekjente dem, så var det som *barn* jeg kom til Ham om hvem det står at «som en far forbærmer seg over sine barn, forbærmer Herren seg over dem som frykter ham».

Nei, ditt hjerte skal være rett for Gud, så skal du få lov til å gå i tjenesten. Jeg snakker ikke om tjenesten som noen mobilisering. Jeg spør først: Er ditt hjerte rett for Gud? Er du frelst? Er du født på ny? Har du fått et syn på Jesus som din frelser? Og har du fått se at du er frelst i han, det er *nok* det som frelseren gjorde. Da skal du få gå inn i tjenesten for ham.

Da må ingen tro at vi skal få lov til å misbruke den kristne frihet til leilighet for kjødet. En kristen skal leve etter Guds ord. Han er fri i samvittigheten, men han er ikke fri fra å holde Guds bud.

Jeg leste til min forskrekkelse i

en avis for en tid siden om en slags gallup som en hadde foretatt om kristen ungdoms seksualvaner. Da stod det der at kristen ungdom ikke er særlig mye forskjellig fra ungdom ellers. De har omgang med hverandre før ekteskapet og de bytter partner også, stod det, omrent som annen ungdom gjør. Det er jo forferdelig. Kan det være sant dette, da?

Ja, ikke vet jeg hvem de har spurrt, og ikke vet jeg hva som foregår her og der. Jeg tror helst «galluppen» var feil. Men jeg vil si én ting: Den ungdom (eller eldre) som lever slik, *er ikke kristen*. Det er saken. *Lever du sånn, så skal ikke du komme og si at du er en kristen*. For det er du nemlig ikke. En kristen kan falle, men da må han alvorlig omvende seg til Gud og i Jesu kraft og Åndens kraft å bryte med synden. Så finnes det en oppreisning og tilgivelse. De gamle talte om «herskende synder». Det kan en kristen ikke leve i. Men det finnes kraft, det finnes oppreisning til et nytt liv, og dette er så veldig viktig. Må ingen bedra seg selv.

Må ingen tro det at det nå fortiden ikke er sånn som i gamle dager, fornærkristen ungdom annerledes. Er det ungdommen som bestemmer, er det de gamle som bestemmer, er det ikke Guds ord som bestemmer? Kirkefaderen Augustin sier «at i Guds forsamling på jorden der heter det ikke: det mener jeg, og det sier du, men bare: så sier Herren».

Det er vidunderlig å lese i Apostlenes gjerninger om apostlene som ble arrestert og pisket. Det står i kapittel 5. Der ble de arrestert og

dratt fram for yppersteprestene og de skriftlærde, og krevet til regnskap for at de forkynnte Jesu navn. Og det endte opp i det som det står i vers 40, at de kalte apostlene inn og lot dem hudstryke. Vet du hva det var? Da ble de bundet med ryggen i en bue over en stolpe, omrent som en hoggestabbe, så huden var så stram som et trommeskinn. Så fikk de 39 slag med en pisk. Men se hva det står: «*Så gikk de da bort fra Røddet glade over at de var aktet verdige til å vanères for det navns skyld. Og de holdt ikke opp med å lære hver dag i templet og hjemme og forkynne evangeliet om Kristus Jesus.*» Vi kan ikke annet enn fortelle om det vi har sett og hørt, sa de.

Fri til tjenesten, det er å ha evangeliet i hjertet sånn at en ikke kan tie stille med det. Ve meg om jeg ikke forkynner evangeliet, sier Paulus i det ordet vi leste. Fri til tjeneste; da har jeg frihetens budskap om nåden i Kristus slik i hjertet at jeg ikke kan tie med det. Akk ja, vi har vel tiet noen hver av oss når vi skulle ha talt. Men når evangeliet riktig lever der inne så kan jeg da ikke tie. Jeg er nødt til å fortelle om ham som er min Herre.

Jeg gjorde et forsøk med å være en kristen da jeg ble konfirmert. Og når det ikke ble til noe, så har det nok flere årsaker. En av dem er den at jeg ikke turde si det til kameratene på gymnaset. Jeg tenkte som så at det er en privat sak, det er mellom meg og Gud, jeg behøver ikke snakke om det. Det går ikke det, vet du. Og da det så ble alvor noe senere, og Gud hadde fått tak i samvittigheten på en ny måte,

så stod det klart for meg at det første jeg måtte gjøre var å si fra. Jeg skulle opp i 3. gym. og jeg skal aldri glemme det. Det kom en kar og snakket om at nå er det 3. gym., da skal vi være russ og sånn. Ja, nå eller aldri, tenkte jeg, og så sa jeg til ham at jeg var blitt omvendt til Gud, så det kunne ikke bli noe russegreier for meg. Så var det gjort.

Er du blitt omvendt her og tenker på det at du må si fra når du kommer tilbake: Bruk den første anledningen, for den er den letteste. Den andre er mye vanskeligere, og så blir det vanskeligere jo lengre du venter. Bruk den første anledningen.

Så kommer jeg til en ting som er vanskelig å snakke om, for en føler seg så lite verdig til å si noe om det. Men vi skal nå lese Guds ord i Apostlenes gjerninger, kap. 20. Det står om Paulus som skal opp til Jerusalem siste gangen, og Ånden hadde vitnet om at nå ble det både bånd og fengsel osv. Så sier han i det vers 24: «*Men for meg selv akter jeg ikke mitt liv et ord verdt, når jeg bare kan fullende mitt løp og den tjeneste som jeg fikk av den Herre Jesus: å vitne om Guds nådes evangelium».*

Jeg akter ikke mitt liv et ord verdt. Det er veldige ord. Jeg føler meg lite verdig til å si noe mer om det. Men her står det i Bibelen. Må Gud hjelpe deg og meg troende kristen, om du er ung eller gammel, at vi har det for øye: fri til tjeneste. Da skulle jeg få lov til å være *frei fra meg selv*. Fri fra familiebånd

til og med, om så var. Jesus har veldig ord om det.

Dere må ikke tro jeg er kommet for å skape fred på jorden, sier han. Ikke fred, men sverd. Og herefter skal det være tre mot to og to mot tre i en familie, sier vår Herre Jesus Kristus. Det betyr ikke, som noen vil ha det til, at det skal bli fiendskap og at vi ikke skal ha noe med dem å gjøre. Men det betyr likevel at det er en enten-eller, som kan gå tvers igjennom en familie hvor det ellers er så mange gode, sterke bånd. Fri, for de er bundet til Jesus. Må han selv få snakka med deg og meg om det.

Og så fri fra hensynet til *meg selv*. Når blir vi det tro? Der må vi nok leve under Åndens tukt og veilednng hver dag. Fri fra båndene som binder meg til meg selv. Fri fra prestisjen. Den finner du i alle mulige sammenhenger. Hvem av oss kjenner ikke dette *kjære jeg*. Det er akkurat som i grammatikken det, vet du, der er *jeg* første person. Og du er annen person, og han og hun er tredje person. Sånn er det i grammatikken, og sånn er det nok i menneskehjertet. Men hos vår Herre Jesus Kristus og i hans skole er det ikke sånn, for der er han først og jeg sist.

Jeg tør ikke bruke sterke ord om meg selv, jeg er ikke verdig til det. Men «fri til tjeneste» innebærer ihvertfall dette som vi leste i det 9. kapittel i 1. Korinterbrev: *jeg ja-ger etter det*. Og det er jo det som står om idrettsbanen. De som er med der er avholdende i alt, de nekter seg alt. Det gjør de i sannhet. Det er harde greier. For å få en

forgjengelig krans, men vi en uforgjengelig. Jeg løper da ikke som på det uvisse, jeg fekter ikke som en som slår i været, men jeg under tener mitt legeme og fører det med meg som en tråll. Fri fra meg selv.

Fornekte seg selv, hva er det for noe? Ja, vi kan tenke på Peter, da han fornekket Jesus i yppersteprestens gård. Hva sa han da? Jeg kjenner ham ikke, sa han. Jeg kjenner ikke den mannen. — Å fornekte seg selv, det måtte jo da være at man sa som så: Jeg kjenner ikke den mannen. Samme hvordan det går med ham. Det får gå godt eller ille når jeg bare kunne fullende mitt løp og tjene Jesus. Jeg bryr meg ikke om den mannen — meg selv! Samme for meg hvordan det går med ham. Hvem av oss tør si det? Jeg tør ikke. Men jeg er nå med på veddebanen. Jeg er nå med i løpet. Jeg får nå lov til å være med blant dem som gjerne vil følge Jesus, og som vet at i tjenesten for ham der gjelder ikke meg og mitt, men det gjelder ham. At ikke jeg som preker for andre selv skal finnes uverdig.

Det var en professor her i landet som het F. W. Bugge. Han har laget en egen oversettelse av det Nye Testamente. Jeg hadde et eksemplar en gang, det er blitt borte for meg. Men han hadde en merkelig oversettelse av dette stedet. Så vidt jeg

husker så det slik ut: For at ikke jeg som byder andre opp, selv skal bli stående tilbake.

Kan du ikke se det for deg? Her står en rekke med unge menn på stadion. Ytterst på den ene sider står det en og gir signalet: Klar, ferdig — gå! Så løper de alle — men han som sa gå! han blir stående. Han ba de andre løpe, men selv ble han stående igjen.

Må Gud se i nåde til deg og meg at vi som altså sier gå, omvend deg, skulle selv stå tilbake. Og jeg har en engelsk oversettelse som jeg kikket litt i på morgenkvisten. Der står det slik, gjengitt på norsk: «For at ikke jeg selv skal bli diskvalifisert.» Det hender at noen blir det, på denne banen. De blir «diska». Måtte ikke du eller jeg stelle oss slik!

Så må jeg komme tilbake til utgangspunktet. Når alt dette er sagt, så blir vi ikke frelst ved å være modige og ved å gjøre en stor innsats, men til syyvende og sist skal vi få lov til å bli frelst av bare nåde.

Fri til tjeneste; det er den som lever rett med Gud i troen på Jesus. Jeg lærte et salmevers av min far da jeg var barn. Det har jeg forsøkt å nynne på og å be. For det er en bønn: «O Jesus du som alltid tro er blevet, hvem kjærlighet til død og grav har drevet. Gi meg den kraft at jeg til gravens muld, må være deg av hjertet tro og huld.» Amen.

Noko fall på steingrunn

(Luk. 8,5-15)

Etter at Jesus fortalte likninga om såmannen som gjekk ut for å så, ba lærersveinane om å få den tyda. Jesus sa då: *Sædet er Guds ord.* Utan Guds ord kan ikkje Guds rike oppstå i menneskehjarta, og utan Guds ord kan ingen bli bevart i nåden og trua på Jesus. Guds ord, som lever og varer blir vi født av Gud, og ved trua på Guds ord skal den rettferdige leva. Jesus sa at menneske lever ikkje av berre brød, men av Kvart ord som går ut frå Guds munn.

Såmannen får sitt såkorn av Gud, av han som gjev såmannen såkorn og brød åt det som et. Han sår over alt, på veien, på steingrunn, millom klunger og i god jord. Det er berre Gud som kan gi vekster.

Når me ser på alt Guds ord som er sått i vårt folk i tusen år, og ser kor lite frukter me ser, då kan me spryja med sveinane: Herre sådde du ikkje godt frø i åkeren din? Jau Guds såkorn er godt, og spireevna er like god etter tusen år. Når veksten er liten og tynn, så er årsaka å finna i jorda, i menneskehjarta. Noko fall frammed vegn, og djevelen tok det bort, dei høyrdde utan å hattta, utan at ordet fekk slå rot i hjarta. Det fall i hjarto som vandra på den breide og tiltrampa vegen som fører til fortaping, der det ikkje fann feste og slo rot.

Den andre årsaka er at *sædet fall på steingrunn.* Steingrunnen er det naturlege menneskehjarta. Her vil eg anbefala deg å lesa boka: *Steingrunnen*, av Bo Giertz. Har du den, så finn den fram og les, og har du den ikkje, så forsøk å kjøpa den. Truleg er den å få på billegsal, som alle gode bøker i vår tid. Lukkast ikkje det, så prøv å låna den. Den boka burde ein kvar kristen lesa, og serleg alle prestar og predikantar, som burde lesa den kvart år. Den har vorte mange til hjelp, og vil bli det også for deg. Der får du ljós over steingrunnen i vårt eige hjarta, men også ljós over Guds ord og nåderike, slik det spirer fram i menneskehjartene. Der får me ulike glimt av Guds menighet, inn i Ødesjø menighet gjennom fleire hundra år, ved høgst ulike såmenn, og Gud arbeider på same vis også i vår tid, i våre hjerte.

Noko fall *millom Klunger*, og klungeren vaks opp og kjøvde sædet, så det ikkje har grøda. Der er mykje «klunger», som veks opp frå det naturlege menneskehjarta, frå verda og det som høyrrer verda til. Det vil også lesinga av «Steingrunnen» hjelpe deg til å få ljós over.

Men noko fall i god jord og bar grøda, sumt hundra foll og sumt 60 foll og sumt tretti foll. Det vil også Gud hjelpe deg til å få auga på, ved lesinga av «Steingrunnen.»

Amund Lid